

Wnioski z realizacji nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Pomorskiego Kuratora Oświaty w województwie pomorskim w roku szkolnym 2018/2019.

(na podstawie Sprawozdania z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Pomorskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2018/2019¹)

Najważniejsze wnioski z przeprowadzonych ewaluacji z uwzględnieniem typów szkół i placówek

- Wnioski z ewaluacji przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego:

1. Przedszkola prowadzą w sposób systemowy rozpoznanie możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych oraz sytuacji społecznej każdego dziecka. Oferta edukacyjna przedszkoli dostosowana jest do możliwości rozwojowych dzieci z niepełnosprawnościami oraz uzdolnieniami, umożliwia osiągnięcie sukcesów na miarę indywidualnych predyspozycji każdego dziecka.

2. Nie we wszystkich przedszkolach ocena skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych ma charakter systemowy i uwzględnia współpracę z rodzicami w tym obszarze, co utrudnia wypracowanie jednolitych zasad i ich realizację oraz obniża skuteczność oddziaływania w tym zakresie.

3. Rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących przedszkola, a także włączają się w działania realizowane przez przedszkole.

- Wnioski z ewaluacji szkół podstawowych:

1. W realizacji podstawy programowej uwzględnia się osiągnięcia z poprzedniego etapu edukacyjnego, a nabyte umiejętności i wiadomości wykorzystywane są podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

2. We wszystkich badanych szkołach prowadzone są działania wychowawcze i profilaktyczne odpowiadające potrzebom uczniów i środowiska lokalnego, które mają wpływ na wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz przestrzeganie wspólnie ustalonych norm i zasad.

- Wnioski z ewaluacji branżowych szkół I stopnia:

1. W placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów, między innymi przy współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, a podejmowane na ich podstawie działania są adekwatne do potrzeb wszystkich uczniów.

2. Celowe wykorzystanie w procesie edukacyjnym i wychowawczym wniosków z analizy osiągnięć uczniów oraz wykorzystywanie w pracy z nimi zalecanych warunków i sposobów realizacji podstaw programowych, a także wdrażanie rozwiązań nowatorskich, wpływają na wzrost efektów kształcenia oraz rozwój kompetencji zawodowych uczniów.

3. Szkoły tworzą uczniom warunki sprzyjające nabywaniu wiadomości i umiejętności, przygotowaniu absolwentów do podjęcia pracy zawodowej. Służą temu prowadzone analizy

¹ Sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Pomorskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2018/2019 [link](#)

osiągnięć uczniów, w tym z poprzedniego etapu edukacyjnego, odbywane praktyki zawodowe w środowisku naturalnym dla danego zawodu.

- Wnioski z ewaluacji poradni psychologiczno–pedagogicznych:

1. Współpraca poradni z wieloma instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze edukacji, wychowania i opieki, a także ochrony zdrowia i pomocy społecznej przyczynia się do niesienia fachowej i skutecznej pomocy dziecku oraz udzielania wsparcia jego rodzinie.
2. Współpraca poradni ze szkołami, przedszkolami i innymi placówkami oświatowymi przyczynia się do podnoszenia jakości udzielanej pomocy psychologiczno - pedagogicznej przez te podmioty.
3. Poradnie badają potrzeby osób, instytucji i organizacji funkcjonujących w środowisku lokalnym. Wnioski opracowane na podstawie tych badań wykorzystują do modyfikowania oferty.

- Wnioski z ewaluacji placówek oświatowo-wychowawczych:

1. W planowaniu pracy placówki uwzględnia się potrzeby wychowanków oraz podejmowane działania przyczyniają się do rozwijania ich umiejętności, zainteresowań i talentów.
2. Placówki diagnozują potrzeby dzieci, zgodnie z zainteresowaniami i uzdolnieniami wychowanków, podejmują innowacyjne działania, które wpływają na ich rozwój i promują formy spędzania czasu wolnego.
3. Zaangażowanie kadry i jakość świadczonych przez placówki usług powoduje, że cieszą się one dużym uznaniem i są pozytywnie oceniane przez wychowanków, rodziców oraz partnerów.

- Wnioski z ewaluacji placówek kształcenia ustawicznego i innych, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy - Prawo oświatowe:

1. Nauczyciele prowadzą diagnozę i monitorują osiągnięcia słuchaczy, kształcą kompetencje kluczowe oraz umiejętności zawodowe i indywidualizują pracę. Rozwiązania te wpływają na poprawę jakości procesów nauczania i uczenia się słuchaczy oraz przygotowanie do funkcjonowania na rynku pracy.
2. Współpraca szkoły z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów poprzez zastosowanie nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce, zwiększone kompetencje zawodowe i interpersonalne, uzyskanie zawodu poszukiwanego przez pracodawców.

- Wnioski z ewaluacji szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, MOW-ów, MOS-ów, i innych ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy - Prawo oświatowe:

1. Budowaniu pozytywnego wizerunku placówki w środowisku lokalnym sprzyja zaangażowanie wychowanków w akcje charytatywne, uroczystości o charakterze patriotycznym i kulturalnym oraz ich udział w konkursach i zawodach sportowych.
2. Działania prowadzone w ośrodkach przyczyniają się do zdobywania przez wychowanków wiedzy i umiejętności, a także respektowania przez nich podstawowych norm społecznych.

- Wnioski z ewaluacji placówek zapewniających opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy - Prawo oświatowe:

1. W placówce analizuje się możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego wychowanka, a zdobytą wiedzę wykorzystuje się w pracy ukierunkowanej na zwiększanie szans edukacyjnych każdego z nich.
2. Współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo, nastawiona jest na wspieranie wychowanków zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną każdego z nich.
3. Wsparcie otrzymywane w placówce zaspokaja potrzeby rodziców i wychowanków.

Uogólnione wnioski z ewaluacji:

1. Przedszkola wspierają rozwój psychofizyczny dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Dobre relacje między wszystkimi członkami społeczności przedszkolnej oraz podejmowane działania wychowawcze wpływają pozytywnie na eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań u dzieci.
2. W szkołach podejmowane są przedsięwzięcia wspomagające rozwój dzieci i młodzieży, lecz prowadzenie działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia nie jest powszechne.
3. Prowadzone w szkołach/óśrodkach działania wychowawcze i profilaktyczne odpowiadają na potrzeby uczniów/wychowanków i środowiska lokalnego oraz wpływają na poczucie bezpieczeństwa.
4. Szkoły i placówki podejmują wiele inicjatyw we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego. Działania te umożliwiają uczniom i wychowankom udział w różnorodnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych, rozwijają umiejętności komunikacyjne, wspomagają rozwój, samodzielność społeczną oraz promują wartość edukacji.
5. Uczniowie podejmują działania na rzecz podmiotów środowiska lokalnego, co przekłada się na rozwój postaw prospołecznych, obywatelskich, patriotycznych i aktywność oraz obecność uczniów w życiu społecznym, poprzez m. in. wolontariat, akcje charytatywne, działalność harcerską, obywatelską, czy w ramach projektów.
6. Szkoły podejmują starania stworzenia uczniom warunków sprzyjających nabywaniu wiedzy i doskonaleniu umiejętności wymaganych w podstawie programowej, z uwzględnieniem możliwości rozwojowych uczących się, poprzez realizowanie m. in. „dobrych praktyk”, innowacji pedagogicznych, projektów edukacyjnych (w tym unijnych).
7. Rodzice mają wpływ na funkcjonowanie przedszkoli - są współorganizatorami i inicjatorami realizowanych działań.
8. W szkołach i placówkach dzieci/młodzież z zaangażowaniem uczestniczą w zajęciach, podejmują różnorodne aktywności sprzyjające kształceniu umiejętności, nabywaniu wiedzy oraz kształtowaniu postaw. Nie wszystkie szkoły tworzą uczniom i rodzicom przestrzeń dla inicjatywności.

Wnioski z kontroli planowych

a) wynikające z analizy wyników kontroli:

– wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek, określające zakres wspomagania:

1. Zwrócenie uwagi dyrektorom przedszkoli i szkół podstawowych, by nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi oceniali efektywność udzielonej pomocy i formułowali wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia zgodnie z § 20 ust. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591 ze zm.).

2. Zwrócenie uwagi dyrektorom przedszkoli i szkół podstawowych, by organizować:

- a) zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w grupach do 5 uczestników zajęć,
- b) zajęcia logopedyczne w grupach do 4 uczestników zajęć,
- c) zajęcia rozwijające uzdolnienia w grupach do 8 uczestników zajęć,
- d) zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne w grupie do 10 uczestników zajęć, zgodnie z § 8, § 9, § 7, § 10 powyżej przywołanego rozporządzenia.

- wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego

1. Kontrolowanie, mające na celu ocenę prawidłowości zapewniania dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych

1. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:

1) Upowszechnianie wiedzy prawnej dyrektorów szkół i nauczycieli z zakresu odpowiedzialności za zapewnianie uczniom oraz pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki w czasie ich pobytu w szkole, jak również podczas zajęć obowiązkowych i dodatkowych organizowanych przez szkołę poza jej terenem.

2) Organizowanie spotkań z dyrektorami szkół i placówek dotyczącej potrzeby nowelizacji zapisów statutowych oraz nadzoru nad ich przestrzeganiem, szczególnie w zakresie oceniania i promowania uczniów.

3) Prowadzenie porad z dyrektorami szkół i placówek w rejonach wizytacyjnych poświęconych tematyce, mającej na celu doskonalenie współpracy szkoły i placówki z rodzicami, szczególnie w skutecznym rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży w przypadku wystąpienia agresji słownej i fizycznej oraz profilaktyki uzależnień.

Wnioski z przeprowadzonego monitorowania

a) wynikające z analizy wyników monitorowania:

– wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek, określające zakres wspomagania:

1. Doskonalenie kompetencji cyfrowych nauczycieli w korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych przy realizacji podstaw programowych, w tym do rozwijania umiejętności uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu.

2. Upowszechnianie wśród dyrektorów szkół i nauczycieli wiedzy w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych.

3. Zachęcanie nauczycieli do stosowania innowacji pedagogicznych służących wszechstronnemu rozwojowi uczniów, ze szczególnym ukierunkowaniem na rozwijanie u uczniów kreatywności i przedsiębiorczości oraz ich aktywności w życiu szkoły i środowisku lokalnym.

– wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:

1. Monitorowanie zaleceń pokontrolnych wydawanych dyrektorom szkół i placówek w zakresie ich terminowej i poprawnej realizacji.

2. Monitorowanie zachowań suicydalnych wśród młodzieży szkolnej.

3. Monitorowanie zjawiska przestrzegania praw dziecka i praw ucznia.

b) dotyczące organizacji monitorowania:

1. Gromadzenie i analiza informacji zawartych w protokołach z przeprowadzonych kontroli doraźnych oraz w skargach i wnioskach wpływających do kuratorium.

2. Opracowywanie wniosków z prowadzonych analiz informacji pozyskanych w wyniku monitorowania i poddanie ich pod dyskusję podczas spotkań wizytatorów z dyrektorami szkół i placówek w tzw. rejonach wizytacyjnych.

3. Organizowanie narad z dyrektorami szkół i placówek poświęconych m.in. skuteczności nadzoru pedagogicznego pełnionego przez dyrektora nad przestrzeganiem praw dziecka i praw ucznia/wychowanka w szkole/placówce.